

DECIZIE

08 iunie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Iulia Sîrcu
Iurie Bejenaru
Nicolae Craiu
Mariana Pitic
Tamara Chișca-Doneva

examinând recursurile declarate de către Tașci Mihail și Bazi Anisia și Societatea pe Acțiuni „Apă-Canal Chișinău”,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Tașci Mihail și Bazi Anisia împotriva Societății pe Acțiuni „Apă-Canal Chișinău”, intervenient accesoriu Agenția Pentru Protecția Consumatorilor cu privire la obligarea încheierii contractului pentru prestarea serviciilor alimentare cu apă potabilă, menajeră, evacuarea apelor reziduale, instalarea contoarelor și repararea prejudiciului moral,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 15 octombrie 2015, prin care a fost admis apelul declarat de către Tașci Mihail și Bazi Anisia, casată hotărîrea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 29 iunie 2015 și emisă o nouă hotărîre prin care acțiunea a fost admisă parțial,

c o n s t a t ă :

La 17 ianuarie 2015, Tașci Mihail și Bazi Anisia au depus cererea de chemare în judecată împotriva SA „Apă-Canal Chișinău”, intervenient accesoriu Agenția Pentru Protecția Consumatorilor cu privire la obligarea încheierii contractului pentru prestarea serviciilor de alimentare cu apă potabilă, menajeră, evacuarea apelor reziduale, instalarea contoarelor și repararea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii reclamanții au indicat că, conform Hotărîrii Guvernului 337-1995 furnizorul este obligat să contorizeze apartamentele, iar conform Hotărîrii Guvernului nr. 634 din 05 iulie 2000 pentru anii 2000-2002 au fost alocate mijloace financiare pentru instalarea contoarelor pentru Regia „Apă-Canal Chișinău” SA, însă pînă în prezent apartamentul 221 din str. V. Lupu 29, mun. Chișinău nu a fost contorizat.

Astfel, afirmă că din contul propriu au procurat și au instalat 2 contoare, în legătură cu care fapt s-au adresat pîrîtului cu o cerere, prin care au solicitat restituirea mijloacelor bănești și încheierea contractului de prestare a serviciilor.

Drept urmare, prin scrisoarea nr.1512/1631 din 10 martie 2003 SA „Apă-Canal Chișinău” le-a comunicat că nu dispune de bani și la moment lipsește un contract-model pentru a fi încheiat.

Indică reclamantii că la 17 noiembrie 2014, s-au adresat din nou cu o cerere către SA „Apă-Canal Chișinău” solicitând întocmirea contractului de prestare a serviciilor cu apă și instalarea contoarelor, însă deși, la 19 noiembrie 2014, pîrîtul a expediat un răspuns la solicitarea din 17 noiembrie 2014, însă consideră că sub diferite pretexte ultimul se eschivează să întocmească contractul de alimentare cu apă potabilă prevăzut de legislația în vigoare, invocînd că se întreprind măsuri în acest sens, iar despre eventualele încheieri a contractelor li se v-a aduce la cunoștință.

Susțin că potrivit pct. 11 al Regulamentului aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr.191/2001, instalarea, exploatarea, verificarea metrologică și sigilarea contoarelor se efectuează din contul furnizorului, iar pct. 17 din același Regulament prevede plata pentru serviciile locative în apartament conform contractului.

La fel, invocă că în conformitate cu pct. 16, 17 din Regulamentul menționat, consumatorul doar asigură accesul pentru verificări, racordări și sigilare, respectiv, dînșii de sine stătător au solicitat instalarea contoarelor, însă pînă în prezent pîrîtul nu a întreprins careva măsuri în acest sens.

În acest context, reclamantii evidențiază și prevederile pct. 10 din Regulament de achiziționarea, proiectarea, instalarea, recepția și exploatarea apartamentelor de evidență a consumului de apă, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr. 1228 din 13 noiembrie 2007, în care se indică că în apartamentele blocurilor locative, furnizorul are obligația la achiziționarea, instalarea, exploatarea, întreținerea, reparația, înlocuirea și verificarea metrologică din contul său în baza contractului bilateral, iar în lipsa contractului din contul consumatorului.

Insistă reclamantii că în calitate de consumatori nu se pot folosi de drepturile ce le aparțin, iar prin aceasta li se cauzează un prejudiciu moral considerabil pe care îl apreciază la suma de 5 000 lei pentru fiecare.

În drept își întemeiază cerințele în baza art. art. 970, 976 Cod civil și art. art. 10 al. (2, 6), 11 lit. f), 13, 15 al. (4) 16, 26-28 Legea privind protecția consumatorului nr. 105-XV din 13 martie 2003 și prevederile Legii contenciosului administrativ.

Solicită obligarea SA „Apă-Canal Chișinău” să încheie contract pentru prestarea serviciilor de alimentare cu apă potabilă, menajeră, evacuarea apelor reziduale cu proprietarii apartamentului 21 a casei 29 din str. V. Lupu, mun. Chișinău și să instaleze contoare, și repararea prejudiciului moral în mărime a cîte 5 000 lei pentru fiecare.

Prin hotărîrea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 29 iunie 2015, acțiunea a fost respinsă ca fiind depusă cu omiterea termenului de prescripție.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 15 octombrie 2015, a fost admis apelul declarat de către Bazi Anisia și Tașci Mihail, casată integral hotărîrea primei instanțe și emisă o nouă hotărîre prin care acțiunea a fost admisă parțial, fiind obligată SA „Apă -Canal Chișinău” să încheie direct cu consumatorii Tașci Mihail și Bazi Anisia contract privind prestarea serviciilor de alimentare cu apă potabilă, menajeră, evacuarea apelor reziduale, și instalarea contoarelor. În rest pretențiile reclamantilor au fost respinse ca neîntemeiate.

La 15 decembrie 2015, Tașci Mihail și Bazi Anisia au declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel în partea respingerii cerințelor cu privire la repararea prejudiciului moral, cu modificarea deciziei instanței de apel în acest sens prin admiterii cerințelor.

În motivarea recursului au invocat că instanța de apel dispunînd respingerea cerințelor cu privire la repararea prejudiciului moral a încălcat normele de drept material și nu a aplicat Legea care trebuia să fie aplicată.

Menționează că prin eschivarea de a contracta, intimatul le-a cauzat incomodități și i-a prejudiciat considerabil, deoarece neavând încheiat cu SA „Apă-Canal Chișinău” un contract de prestare a serviciilor, au fost nevoiți să procure contoare, să le instaleze, să le debranșeze, să le efectueze revizia metrologică, să le instaleze, să sigileze și să le asigure integritatea, în timp ce toate aceste acțiuni conform legislației în vigoare țin de obligația SA „Apă-Canal Chișinău” care este unicul agent economic ce ține în acest sens o poziție dominantă pe piață.

Indică că SA „Apă-Canal Chișinău” este unicul agent economic prestator de apă și conform legislației este obligat să întocmească contracte cu consumatorii, iar prin eschivarea de la executarea și respectarea prevederilor legislației, acționează cu vinovăție față de consumatori, respectiv, prin prisma prevederilor art. 1398 în coroborare cu art. 1404 Cod civil urmează să repare prejudiciului cauzat.

La 24 decembrie 2015, SA „Apă-Canal Chișinău”, la fel, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie respinsă integral.

În motivarea recursului a invocat că Tașci Mihail și Bazi Anisia domiciliază în apartamentul nr.21 din str. V. Lupu 29, mun. Chișinău și beneficiază de serviciile de alimentare cu apă și evacuare a apelor uzate prestate de furnizor în baza contractului nr. 301333 din 24 septembrie 1997 încheiat între SA „Apă-Canal Chișinău” și IMGFL-13 - gestionarul blocului de locuințe în care se află și locuința intimaților, și care și-a asumat obligațiile clientului în baza Statului și efectuează lucrări de întreținere și deservire tehnică a sistemelor interioare de alimentare cu apă a blocului locativ.

Menționează că conform art. 8 și art. 21 ale Legii privatizării fondului de locuințe nr.1324 din 10 martie 1993, proprietarii de locuință privatizată sunt coposesorii instalațiilor și comunicațiilor ingineresti și participă la cheltuielile comune de întreținere a sistemelor ingineresti interioare.

Iar, potrivit art. 12 pct. 3 lit. b) al Legii serviciilor publice de gospodărie comunală nr. 1402 din 24 octombrie 2002, operatorii au obligația de a servi utilizatorii potrivit contractului încheiat direct cu utilizatorul sau prin intermediul gestionarului, la caz Tașci Mihail și Bazi Anisia beneficiază de serviciile de aprovizionare cu apă și evacuarea apelor uzate prin intermediul gestionarului IMGFL-13, iar volumul de apă furnizat locatarilor acestui bloc de locuințe se calculează conform indicațiilor contorului de apă comun, instalat la branșamentul acestui bloc în temeiul pct. 9 alin.(5) al Regulamentului cu privire la modul de prestare și achitare a serviciilor locative comunale și necomunale pentru fondul locativ, contORIZAREA apartamentelor și condițiile deconectării acestora de la sistemele de încălzire și alimentare cu apă, aprobat prin Hotărârea Guvernului RM nr. 191 din 19 februarie 2002, cu modificările și completările operate.

Prin urmare, susține recurentul că respectă prevederile art. 12 alin.(6) Legea privind protecția consumatorilor, care indică că prestatorul este obligat, la prestarea serviciilor, inclusiv a serviciilor comunale să utilizeze mijloace de măsurare proprii, adecvate, legalizate, verificate metrologic, în modul stabilit, conform cerințelor prescrise, procură și instalează aparatele de măsurare a consumului de apă, din contul mijloacelor financiare proprii, prevăzute în tarifele de alimentare cu apă și canalizare, la branșamentele blocurilor locative, locul predării/recepționării serviciilor, adică la hotarul de delimitare a instalațiilor de alimentare cu apă.

Totodată, menționează că pct. 12 al Regulamentului privind folosirea sistemelor comunale de alimentare cu apă și de canalizare, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 656 din 27 mai 2002 stabilește hotarul de delimitare a instalațiilor de alimentare cu apă pentru blocurile locative, pentru rețelele de apă partea exterioară a peretelui blocului locativ și pentru rețelele de canalizare primul cămin de vizitare de pe racordul blocului.

Iar, Regulamentul de organizare și funcționare a serviciilor publice de alimentare cu apă și canalizare, aprobat prin decizia Consiliului Municipal Chișinău nr. 5/4 din 25 martie 2008, prevede că în cazul în care un locatar solicită încheierea contractului de furnizare a serviciilor de alimentare cu apă și evacuare a apelor uzate direct cu furnizorul, acesta trebuie să îndeplinească cerințele condițiilor tehnice eliberate de furnizor, privind bransarea directă a apartamentului la apeductul municipal, evitând rețelele altor consumatori.

În context, indică că prin încheierea contractelor directe cu consumatorii din blocurile locative nu poate garanta calitatea și continuitatea prestării serviciilor prin rețele, care aparțin cu drept de proprietate terților persoane, deoarece art.46 și art. 127 din Constituția Republicii Moldova, consfințește dreptul de proprietate privată și protecția acesteia, iar art. 316 din Codul Civil prevede expres inviolabilitatea proprietății private.

Precizează că, un alt impediment la încheierea contractelor directe este asigurarea condițiilor de prestare a serviciilor, or potrivit art. 973 Cod civil, beneficiarul serviciilor trebuie să amenajeze și să întrețină astfel spațiile, echipamentele sau aparatele pe care trebuie să le procure pentru prestarea serviciilor și să reglementeze astfel prestarea serviciilor care trebuie efectuate sub conducerea și în conformitate cu dispozițiile sale, încât prestatorul să fie protejat contra riscurilor pentru viață și sănătate în care natura serviciului prestat o permite.

Cît privește argumentele instanței de apel, în vederea poziției dominante a unui agent economic, consideră că rezultă din interpretarea eronată a prevederilor art. 669 Cod civil, care statuează că dacă deține o poziție dominantă pe piață, una din părțile contracteze în acest domeniu, ea nu poate să impună fără motive temeinicia celeilalte părți condiții contractuale disproportionale, or, temeinicia acestor condiții sunt dictate de alte acte normative în domeniul și pașii întreprinși sunt obligatorii pentru toți consumatorii care își doresc prestare acestui serviciu, astfel caracterul obligațional îl impune legea și nu furnizorul.

Mai mult ca atât, invocă că în conformitate cu art. 29 al Legii privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, care reglementează raporturile de furnizare a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare în blocurile locative, legiuitorul a descris clar mecanismul de contractare directă cu consumatorii din blocuri locative, în care deja exista un contract de livrarea serviciilor încheiat între furnizor și gestionar.

În condițiile invocate, insistă că instanța de apel a emis o decizie ilegală care contravine prevederilor legale sus menționate.

Or, conform pct. 21 din Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție a RM Cu privire la practica aplicării legislației despre protecția consumatorilor la judecarea cauzelor civile, nr. 7 din 09 octombrie 2006, la judecarea litigiilor privind refuzul agentului economic de a încheia contracte de vânzare-cumpărare sau de a presta servicii, instanțele judecătorești trebuie să țină cont nu numai de drepturile cetățenilor

la satisfacerea necesităților lor în sfera comerțului, serviciului, dar și de posibilitățile reale ale agentului economic de a satisface cerințele consumatorului.

La 15 februarie 2016, SA „Apă-Canal Chișinău” a depus referință asupra recursului declarat de Tașci Mihail și Bazi Anisia, invocând netemeinicia acestuia și legalitatea deciziei instanței de apel în partea respingerii cerințelor cu privire la repararea prejudiciului moral.

La 24 februarie 2016, Agenția pentru Protecția Consumatorilor a depus referință asupra recursului declarat de Tașci Mihail și Bazi Anisia, indicând că acesta urmează a fi admis, iar prejudiciului moral încasat în cuantumul dispus la discreția instanței.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Din materiale cauzei rezultă că copia deciziei instanței de apel din 15 octombrie 2015, a fost expediată în adresa părților la data de 02 noiembrie 2015, fapt ce se confirmă prin copia scrisorii de însoțire (f.d. 130), însă date care ar confirma și recepționarea acesteia de către destinatari la materialele cauzei lipsesc.

Astfel, instanța de recurs consideră că recurenții s-au conformat prevederilor legale și au declarat recursurile la 15 decembrie 2015 și respectiv 24 decembrie 2015, în termen.

În conformitate cu art. 444 CPC, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a respinge recursul declarat de către Tașci Mihail și Bazi Anisia, de a admite recursul declarat de SA „Apă-Canal Chișinău”, de a casa parțial decizia instanței de apel, în partea prin care acțiunea a fost admisă și de a emite o nouă hotărâre în partea dată cu privire la respingerea acțiunii din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, pronunțând o nouă hotărâre.

Înaintînd acțiunea în judecată împotriva SA „Apă-Canal Chișinău”, Tașci Mihail și Bazi Anisia au solicitat obligarea SA „Apă-Canal Chișinău” să încheie contract pentru prestarea serviciilor de alimentare cu apă potabilă, menajeră, evacuarea apelor reziduale cu proprietarii apartamentului nr.21 a casei 29 din str. V. Lupu, mun. Chișinău și să instaleze contoare, precum și recuperarea prejudiciului moral în beneficiul său în mărime a câte 5 000 lei pentru fiecare.

Judecând pricina în cauză prima instanță a ajuns la concluzia respingerii acțiunii ca fiind depusă cu încălcarea termenului de prescripție.

Fiind investită cu judecarea apelului declarat de către Tașci Mihail și Bazi Anisia, instanța de apel a ajuns la concluzia temeiniciei acestuia și ilegalității hotărârii primei instanțe, casând integral hotărârea primei instanțe și pronunțând o nouă hotărâre cu privire la admiterea acțiunii parțial, prin care a obligat SA „Apă-Canal” de a încheia contractul direct cu consumatorii Tașci Mihail și Bazi Anisia privind prestarea serviciilor de alimentare cu apă potabilă, menajeră, evacuarea apelor reziduale și instalarea contoarelor, iar în rest respingînd acțiunea ca neîntemeiată.

În susținerea soluției date instanța de apel a constatat că prima instanță la soluționarea pricinii din cauză a încălcat normele de drept privitor la aplicarea termenului de prescripție, reținînd în acest sens prevederile art. 271 Cod civil, potrivit cărora acțiunea privind apărarea dreptului încălcat se respinge în temeiul expirării

termenului de prescripție extinctivă numai la cererea persoanei în a cărei favoare a curs prescripția, pe când SA „Apă-Canal Chișinău” nu a invocat omiterea termenului de prescripție la înaintarea acțiunii în judecată, respectiv instanța nu a fost în drept să respingă acțiunea înaintată de Bazi Anisia și Tașci Mihail ca prescrisă, cu atât mai mult că materialele cauzei nu conțin o dovadă de recepționare a răspunsului la cererea prealabilă din 17 noiembrie 2014.

La fel, instanța de apel invocând prevederile art. 970 alin. (1) și (2) Cod civil, și art. 669 alin. (1) Cod civil, care reglementează contractul de prestări servicii și obligația de a contracta, precum și prevederile art. 4 din Legea concurenței care definește noțiunea de poziție dominantă pe piață și pct. 1-8 din Anexa nr. 10 al Regulamentului cu privire la modul de prestare și achitare a serviciilor locative, comunale și necomunale pentru fondul locativ, contorizarea apartamentelor și condițiile deconectării/reconectării la sistemele de încălzire și alimentare cu apă, aprobat prin Hotărârea Guvernului 191 din 19 februarie 2002, care reglementează modalitatea de încheiere a contractelor de prestare a serviciilor de alimentare cu apă și evacuare a apelor uzate între prestatorii de servicii și consumatorii din apartamentele blocurilor locative și încăperile locuibile în cămine, a reținut că SA „Apă-Canal Chișinău” este unicul agent economic care prestează în Chișinău servicii de alimentare cu apă potabilă, menajeră, evacuarea apelor reziduale și instalarea contoarelor și deține o poziție dominantă pe piață, consumatorii fiind lipsiți de alternativă în ceea ce privește contractarea serviciilor publice cu un alt agent economic.

Iar ca urmare a concluzionat că SA „Apă-Canal Chișinău” în calitatea sa de agent economic, care deține o poziție dominantă pe piață este obligată să contracteze cu Tașci Mihail și Bazi Anisia Mihail servicii de alimentare cu apă potabilă menajeră evacuare a apelor reziduale și instalarea contoarelor.

Verificând legalitatea și temeinicia deciziei instanței de apel în raport cu criticele formulate în recursul declarat de SA „Apă-Canal Chișinău”, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că soluția instanței de apel în partea admiterii acțiunii este una greșită, care rezultă din aprecierea incorectă a materialului probator propus de părți în raport cu prevederile legale aplicabile raportului juridic în litigiu.

Astfel, materialele cauzei denotă că Tașci Mihail și Bazi Anisia sunt soți, fapt ce se confirmă prin certificatul de căsătorie din 23 noiembrie 1967 și locatari ai apartamentului nr. 21, situat pe str. V. Lupu 29, mun. Chișinău, dobândit în proprietate de ultimii în temeiul contractului de vânzare-cumpărare a imobilului din 02 noiembrie 2001 (f.d. 10-12).

Tot actele cauzei atestă că la 17 noiembrie 2014, Tașci Mihail s-a adresat cu o cerere către SA „Apă-Canal Chișinău” prin care a solicitat încheierea contractelor de prestare a serviciilor de alimentare cu apă potabilă, menajeră, evacuarea apelor reziduale și instalarea contoarelor în apartamentul nr. 21 din str. V. Lupu 29, mun. Chișinău (f.d. 28).

Iar prin răspunsul la cererea prealabilă din 19 noiembrie 2014, SA „Apă-Canal Chișinău”, a informat consumatorul precum că solicitarea va putea fi îndeplinită de către întreprindere numai după executarea de către gestionarea fondului locativ a cerințelor impuse prin lege.

Nefiind de acord cu răspunsul respectiv Tașci Mihail și Bazi Anisia, înaintând acțiunea în judecată împotriva SA „Apă-Canal Chișinău”, au solicitat, obligarea ultimei de a încheia contractul pentru prestarea serviciilor de alimentare cu apă

potabilă, menajeră, evacuarea apelor reziduale direct cu proprietarii apartamentului nr. 21 a casei 29 din str. V. Lupu, mun. Chișinău, precum și obligarea instalării contoarelor.

Conform art. 8 și 21 al Legii privatizării fondului de locuințe nr. 1324-XII din 10 martie 1993, proprietarii de locuință privatizată sunt coposesorii instalațiilor și comunicațiilor ingineresti și participă la cheltuielile comune de întreținere a sistemelor ingineresti interioare.

Articolul 23 alin. (3) din aceeași Lege, prevede că proprietarii de locuințe privatizate și unitățile la balanța cărora se află locuințe neprivatizate încheie cu întreprinderile prestatoare de servicii contracte directe sau delegă asociației, ai cărei membri sînt, dreptul de încheiere a contractelor de deservire tehnică a blocului, de închiriere, de asigurare cu apă rece și caldă, cu energie electrică și termică, cu gaze, de prestare a serviciilor de canalizare, de deservire a lifturilor, de salubritate și de conectare la antena de televiziune colectivă. Asociațiile de proprietari ai locuințelor privatizate și alte asociații de proprietari ai locuințelor încheie contracte de prestare a serviciilor comunale pentru necesitățile comune ale imobilului (asigurarea cu energie electrică pentru iluminatul caselor scărilor și pentru lift, asigurarea cu apă pentru spălarea anexelor de acumulare a gunoiului, pentru colectarea și evacuarea deșeurilor menajere, exploatarea sistemului de combatere a incendiilor), pe care le achită în conformitate cu clauzele contractelor încheiate.

În speță prezintă relevanță și dispozițiile art. 12 pct. 3 lit. b) al Legii serviciilor publice de gospodărie comunală nr. 1402 din 24 octombrie 2002 (în vigoare la data înaintării acțiunii în judecată), care stabilește că operatorii au obligația de a servi utilizatorii potrivit contractului încheiat direct sau prin intermediul gestionarului.

Sub acest aspect, prin aplicarea regulilor de interpretare a normelor enunțate, este evident că normele legale prevăd două posibilități alternative de încheiere a contractului de aprovizionare cu apă potabilă: direct cu utilizatorul sau prin intermediul gestionarului.

Cu referire la prevederile enunțate și reieșind din materialul probator administrat la actele cauzei, instanța de recurs constată că Tașci Mihail și Bazi Anisia, fiind proprietarii ai apartamentului nr. 21 din str. V. Lupu 29, mun. Chișinău, beneficiază de serviciile de alimentare cu apă și evacuare a apelor uzate prestate de furnizor în baza contractului nr. 301333 din 24 septembrie 1997, încheiat între SA „Apă-Canal Chișinău” și ÎMGFL nr. 13, gestionarul blocului de locuințe, din care face parte și apartamentul în care locuiesc recurenții-reclamanții Tașci Mihail și Bazi Anisia și care asumînd obligațiile clientului în baza Statutului, efectuează lucrări de întreținere și deservire tehnică a sistemelor interioare de alimentare cu apă a blocului locativ nominalizat.

Conform pct. 2 al Regulamentului cu privire la modul de prestare și achitare a serviciilor locative, comunale și necomunale pentru fondul locative, contorizarea apartamentelor și condițiile deconectării acestora de la/reconectării la sistemele de încălzire și alimentare cu apă, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr. 191 din 19 februarie 2002, consumator este persoana fizică sau juridică (proprietarul, chiriașul sau locatarul apartamentului din blocul locativ, al încăperii locuibile din cămin sau încăperii nelocuibile, precum și al casei individuale) care beneficiază de servicii locative, comunale și necomunale în baza contractelor încheiate cu prestatorul de servicii, iar furnizor este agentul economic care, în baza contractului încheiat cu

gestionarul sau direct cu consumatorul, livrează energie electrică, termică, gaze, apă potabilă și apă caldă menajeră sau evacuează apele uzate;

Iar, pct. 3 al Regulamentului enunțat prevede că serviciile se prestează proprietarilor de apartamente, încăperi locuibile în cămine sau asociațiilor lor, chiriașilor și locatarilor în baza contractelor încheiate direct cu furnizorul de servicii sau cu prestatorul de servicii.

Astfel, coroborând prevederile legale citate supra se conchide că ÎMGFL nr. 13, ca gestionar al blocului de locuințe din str. V. Lupu 29, mun. Chișinău este investit cu dreptul de a încheia ca consumator al blocului contracte de prestarea serviciilor de aprovizionare cu apă și evacuarea apelor uzate, a încăperilor care se află în gestiunea sa cu furnizorul SA „Apă-Canal Chișinău”, fapt care și a fost realizat de aceasta.

Este util a sublinia că volumul de apă furnizat locatarilor acestui bloc de locuințe se calculează în conformitate cu indicațiile contorului de apă comun, instalat la brașamentul acestui bloc, după cum prevede pct. 9 alin.(5) al Regulamentului cu privire la modul de prestare și achitare a serviciilor locative comunale și necomunale pentru fondul locativ, contorizarea apartamentelor și condițiile deconectării acestora de la/reconectării la sistemele de încălzire și alimentare cu apă, aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 191 din 19 februarie 2002, cu modificările și completările operate.

Or, locul prestării serviciilor de aprovizionare cu apă și canalizare este hotarul de delimitare al rețelelor, care pentru blocurile locative este partea exterioară a peretelui blocului, stabilit de pct. 12 din Regulamentul cu privire la aprobarea Regulamentului-cadru privind folosirea sistemelor comunale cu alimentare cu apă și de canalizare, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 656 din 27 mai 2002, iar SA „Apă-Canal Chișinău” duce evidența volumului de apă furnizat, în baza contorului comun, instalat la brașamentul blocului și nici de cum în baza contoarelor individuale din apartamentele locatarilor.

În aceste împrejurări se constată că în cauză nu au fost stabilite careva temeiuri pentru obligarea SA „Apă-Canal Chișinău” de a încheia direct cu consumatorii Tașci Mihail și Bazi Anisia contractului pentru prestarea serviciilor de alimentare cu apă potabilă, menajeră, evacuarea apelor reziduale și instalarea contoarelor, întrucât ultimilor li se acordă servicii de aprovizionare cu apă și evacuarea apelor uzate în baza contractului încheiat de către gestionarul blocului de locuințe cu furnizorul acestor servicii comunale.

În susținerea acestei concluzii vine și Regulamentul de organizare și funcționare a serviciilor publice de alimentare cu apă și canalizare, aprobat prin decizia Consiliului Municipal Chișinău nr. 5/4 din 25 martie 2008, care prevede că în cazul în care un locatar solicită încheierea contractului de furnizare a serviciilor de alimentare cu apă și evacuare a apelor uzate direct cu furnizorul, acesta trebuie să îndeplinească cerințele condițiilor tehnice eliberate de furnizor, privind branșarea directă a apartamentului la apeductul municipal, evitând rețelele altor consumatori.

De altfel și art. 29 alin.(1) și (4) al Legii 303 din 13 decembrie 2013 (în vigoare din 14 septembrie 2014) privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare prevede că, furnizarea serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare în blocurile locative se efectuează în baza contractelor încheiate între operator și gestionarul blocului locativ sau între operator și fiecare proprietar/chiriaș de apartament al blocului locativ în parte.

Iar încheierea contractelor individuale între operator și fiecare proprietar/ chiriaș de apartament în parte se efectuează obligatoriu, cu respectarea următoarelor condiții: contractele individuale se încheie cu toți proprietarii/chiriașii apartamentelor din bloc; operatorul, în baza tarifului distinct achitat de fiecare proprietar/chiriaș al apartamentului, instalează contoarele pentru evidența consumului de apă în fiecare apartament; gestionarul blocului locativ instalează contoare pentru evidența consumului de apă de uz comun, precum și în spațiile date în chirie/locățione, și încheie cu operatorul contract de furnizare a serviciului pentru aceste locuri de consum; gestionarul blocului locativ încheie cu operatorul un contract de transmitere către operator a rețelelor interne de alimentare cu apă și de canalizare ale blocului locativ pentru deservire și exploatare; gestionarul blocului locativ efectuează, la cererea operatorului, din contul locatarilor, reparația capitală, reconstrucția sau renovarea rețelelor interne de alimentare cu apă și de canalizare ale blocului locativ.

În virtutea textelor de Lege menționate se constată că legiuitorul a stabilit clar mecanismul de contractare directă cu consumatorii din blocuri locative când deja există un contract de livrare a serviciilor încheiat între furnizor și gestionar, condiții care în speța dată nu au fost respectate, fapt ce în plus denotă netemeinicia pretențiilor acțiunii în partea ce ține de obligarea încheierii contractului pentru prestarea serviciilor de alimentare cu apă potabilă, menajeră, evacuarea apelor reziduale, instalarea contoarelor.

În această ordine de idei instanța de recurs consideră eronată referirea instanței de apel la prevederile art. 669 alin. (1) Codul civil, care reglementează obligația de a contracta, precum și invocarea în acest sens că prevederile normei citate constituie o excepție de la regula generală privind libertatea de a contracta, instituită prin lege în vederea asigurării unui just echilibru între interesele ambelor părți contractante, având în vedere că consumatorii serviciilor de alimentare cu apă potabilă, menajeră și evacuare a apelor reziduale sunt lipsiți de alternativă în ceea ce privește contractarea în acest domeniu cu un alt agent economic decât SA „Apă-Canal Chișinău”.

Aceasta deoarece, într-adevăr SA „Apă-Canal Chișinău” deține o poziție dominantă pe piață în domeniul prestării serviciilor de alimentare cu apă și evacuare a apelor uzate consumatorilor și nu a refuzat încheierea contractului solicitat de Tașci Mihail și Bazi Anisia, însă a comunicat acestora că încheierea contractelor individuale între operator și fiecare proprietar/chiriaș de apartament în parte se efectuează obligatoriu cu respectarea anumitor condiții și nu a impus recurențelor-reclamanților condiții disproporționate de încheiere a contractelor în raport cu alți consumatori, explicându-le concomitent că după executarea de către gestionarul fondului locativ a cerințelor impuse prin lege solicitarea lor va putea fi îndeplinită.

Cu atât mai mult că condiții pentru încheierea contractelor individuale între operator și fiecare proprietar/chiriaș de apartament în parte sunt impuse prin alte acte normative din domeniul și care sunt obligatorii pentru toți consumatorii care își doresc prestarea acestui serviciu, fapt ce atestă că caracterul obligațional îl impune Legea și nu furnizorul după cum insistă recurenții-reclamanții.

Prin urmare, se constată atât netemeinicia acțiunii înaintate de către Tașci Mihail și Bazi Anisia, cât și caracterul incorect al motivării deciziei instanței de apel în partea admiterii acțiunii.

În același timp, instanța de recurs consideră întemeiată soluția instanței de apel în partea respingerii pretențiilor acțiunii cu privire la repararea prejudiciului moral, pe

motiv că acest capăt de cerere este neîntemeiat, cu atât mai mult că este și subsecventă celei principale.

Ca urmare, avînd în susținere cele menționate, ca răspuns la argumentele invocate în recursul declarat de către Tașci Mihail și Bazi Anisia, instanța de recurs consideră necesar de a-l respinge acesta ca fiind neîntemeiat.

Față de cele ce preced și avînd în vedere faptul că circumstanțele pricinii au fost stabilite de către instanța de apel, însă normele de drept material au fost aplicate eronat și nu este necesară verificarea suplimentară a cărorva dovezi, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de Tașci Mihail și Bazi Anisia, de a admite recursul declarat de SA „Apă-Canal Chișinău”, de a casa decizia instanței de apel și hotărîrea primei instanțe și a emite o nouă hotărîre de respingere a acțiunii integral.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b) art. 445 alin. (3) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

decide:

Se respinge recursul declarat de către Tașci Mihail și Bazi Anisia.

Se admite recursul declarat de către Societatea pe Acțiuni „Apă-Canal Chișinău”.

Se casează decizia Curții de Apel Chișinău din 15 octombrie 2015 și hotărîrea Judecătorei Rîșcani mun. Chișinău din 29 iunie 2015 în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Tașci Mihail și Bazi Anisia împotriva Societății pe Acțiuni „Apă-Canal Chișinău”, intervenient accesoriu Agenția Pentru Protecția Consumatorilor cu privire la obligarea încheierii contractului pentru prestarea serviciilor alimentare cu apă potabilă, menajeră, evacuarea apelor reziduale, instalarea contoarelor și repararea prejudiciului moral și se emite în partea dată o nouă hotărîre prin care:

Se respinge integral acțiunea lui Tașci Mihail și Bazi Anisia împotriva Societății pe Acțiuni „Apă-Canal Chișinău”, intervenient accesoriu Agenția Pentru Protecția Consumatorilor cu privire la obligarea încheierii contractului pentru prestarea serviciilor alimentare cu apă potabilă, menajeră, evacuarea apelor reziduale, instalarea contoarelor și repararea prejudiciului moral.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președinte, judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Iurie Bejenaru

Nicolae Craiu

Mariana Pitic

Tamara Chișca-Doneva